

**МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ
АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ЗА ОСВІТНЬО-
ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ «Маркетинг»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти**

Мета дослідження – вивчення думок здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти щодо стану академічної доброчесності при навчанні за освітньо-професійною програмою «Маркетинг».

Метод дослідження – анонімне електронне анкетування за спеціально розробленим інструментарієм (*Google Форм*), розміщеним на офіційному web-сайті Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (ТДАТУ) за адресою <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejkholderiv-schodo-jakosti-osvity/>.

Цільова аудиторія – здобувачі вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Маркетинг» ТДАТУ (респонденти).

Опитування респондентів було проведено **в 1 семестрі 2023-2024 навч. року** за анкетною: «Академічна доброчесність». Процедура, види та форми оцінювання повністю відповідають [Положенню про опитування учасників освітнього процесу в ТДАТУ](#).

Респондентам було запропоновано відповісти на одинадцять питань, що оцінювали: якість освіти, рівень корупції в університеті, недоброчесність в процесі навчання та вивчення дисциплін, навчальне навантаження; ПІБ викладачів, що є взірцем доброчесності. За результатами проведення анкетування керівництво ТДАТУ, факультету (інституту), кафедри може застосовувати різні форми адміністративного впливу та вживання корегувальних дій відповідно до [Положення про академічну доброчесність в ТДАТУ](#).

Всього опитані **45 респондентів** (здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр», крім 1 курсу), що склало **82%** від загальної кількості здобувачів за цією освітньою програмою. Розподіл респондентів за курсами навчання наведено на рисунку 1. *Результати було опрацьовано за допомогою програмного забезпечення Microsoft Excel (з допустимою похибкою вимірювання 0,1%).*

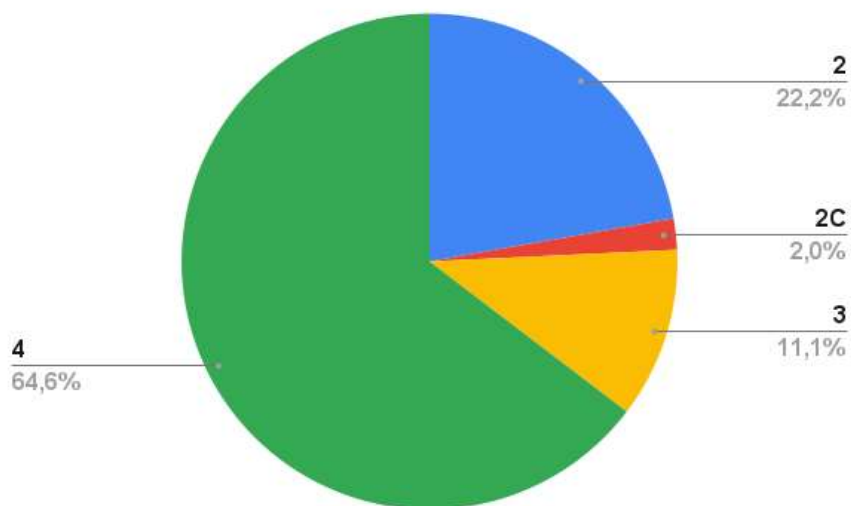

Рисунок 1 – Розподіл респондентів за курсами навчання

1. Здобувачам було запропоновано оцінити *якість освіти, яку вони отримують в ТДАТУ* за наступною шкалою (рівні): дуже низька; загалом низька; середня; загалом достатньо висока; дуже висока. Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 2.

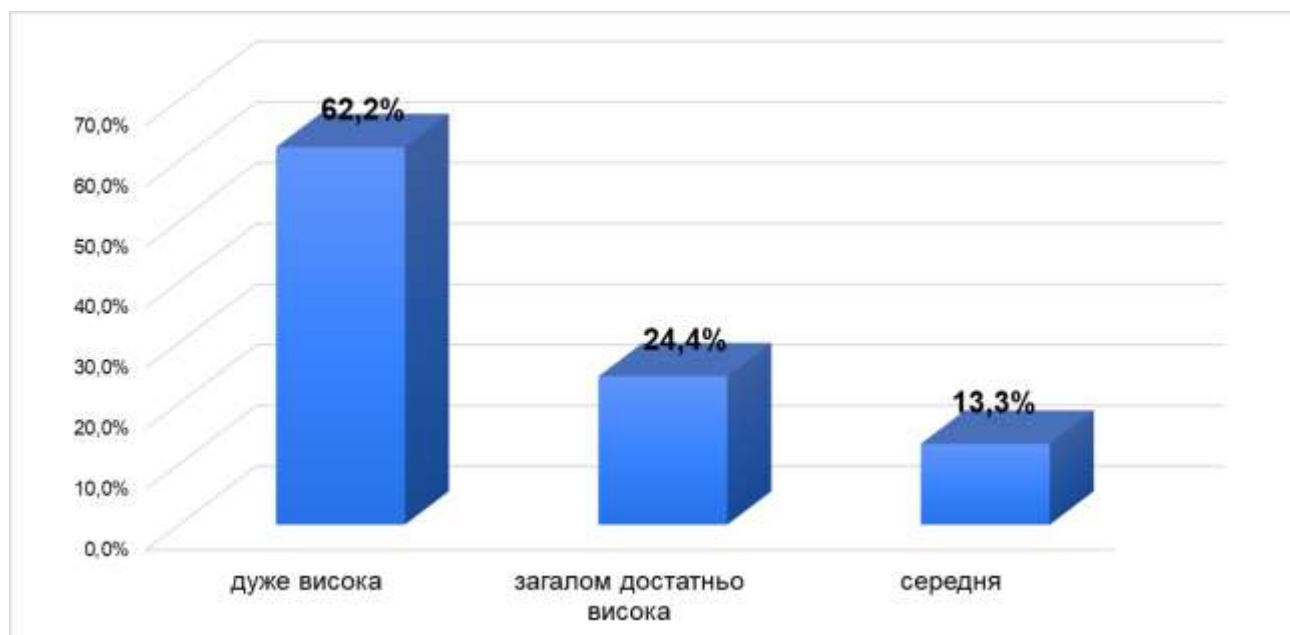

Рисунок 2 - Оцінювання якості освіти в ТДАТУ здобувачами вищої освіти (у відсотках)

З аналізу рисунку 2 не важко пересвідчитися у високій оцінці якості освіти в ТДАТУ, а саме рівні «дуже висока» 62,2% та «загалом достатньо висока» 24,4%.

2. Здобувачам вищої освіти було запропоновано *оцінити корупцію в університеті* за наступною шкалою: ні, не стосуються зовсім; частково стосуються, але часто викладачів провокують самі здобувачі; стосуються частково, і "ініціатива" належить деяким викладачам; корупція у нас масове явище, у якому задіяні усі - і здобувачі, і викладачі. Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 3.

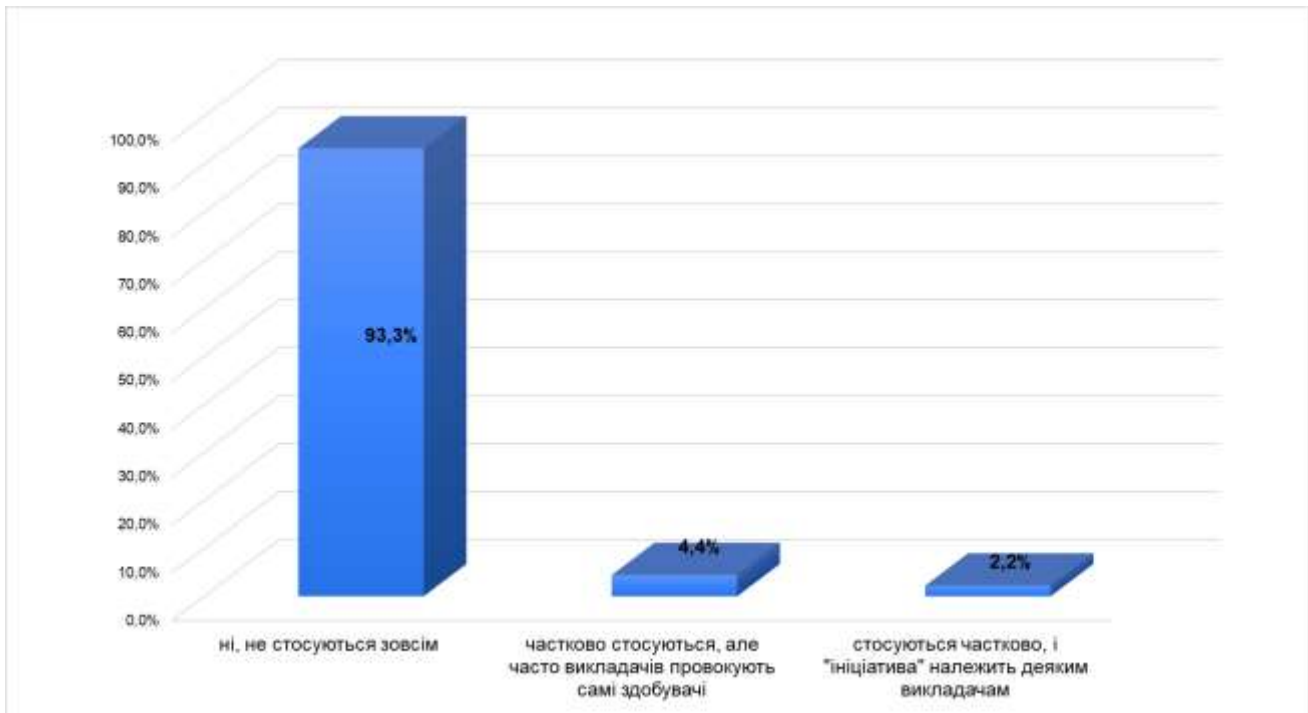

Рисунок 3 - Оцінювання здобувачами вищої освіти рівня корупції в університеті (у відсотках)

Аналіз рисунку 3 свідчить про низький рівень корупції в ТДАТУ, а саме респонденти відповіли 93,3 % «ні, не стосуються зовсім». Дали відповідь «стосуються частково, і «ініціатива» належить деяким викладачам» 2,2 % респондентів.

3. Здобувачам вищої освіти було запропоновано відповісти на питання: «Чи доводилось Вам під час навчання в ТДАТУ особисто робити наступне...?». Варіанти відповідей були наступні - *часто, рідко, ніколи*:

- купувати навчальні матеріали кафедри;
- купувати реферат;
- купувати курсову роботу (проєкт);
- платити гроші за оцінку;
- надавати платні послуги з проходження тестування на освітньому порталі;
- готувати шпаргалки для складання ПМК, екзаменів;
- списувати з власних конспектів на контрольних заходах;
- завантажувати матеріали з Інтернету, компілювати і здавати як власні;
- замовляти платні послуги з проходження тестування на освітньому порталі.

Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 4.

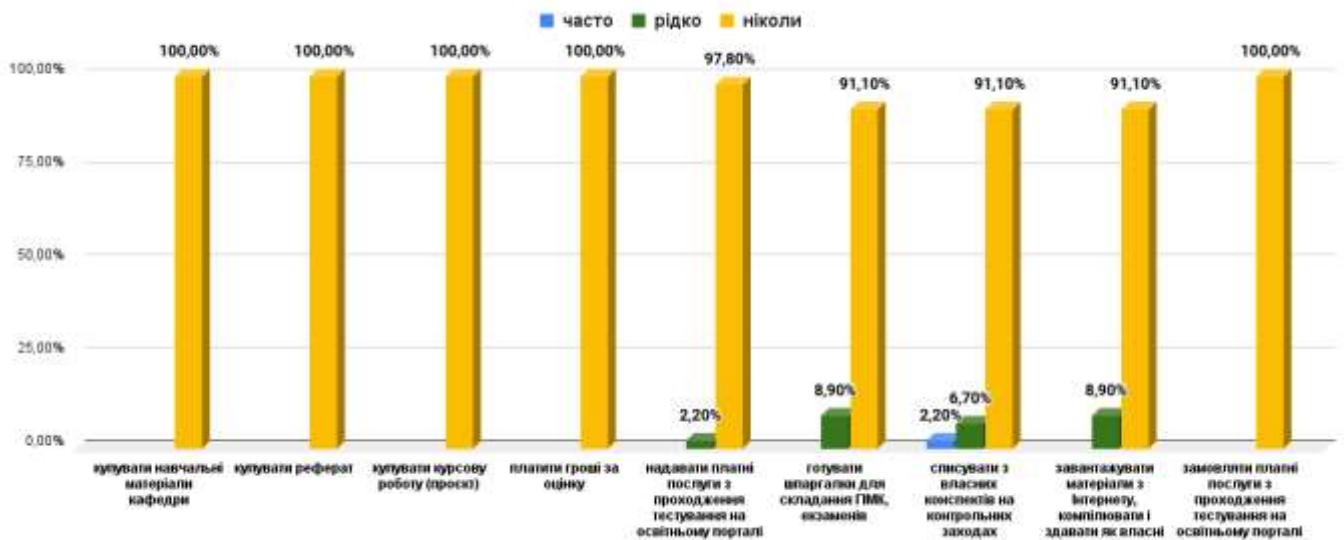

Рисунок 4 - Оцінювання здобувачами вищої освіти дій щодо питань недоброчесності в університеті (у відсотках)

Аналіз відповідей показує, що в середньому 96,8% респондентів перелічених дій щодо питань недоброчесності в університеті не робили. Респонденти вказали, що «рідко»: готували шпаргалки для складання ПМК, екзаменів (8,9%); завантажували матеріали з Інтернету, компілювали і здавали як власні (8,9%). «Часто» і «рідко» - списували з власних конспектів на контрольних заходах (8,9%);

4. В продовженні попереднього питання здобувачам вищої освіти було запропоновано відповісти на питання: «Якщо Ви особисто робили щось з вище переліченого, то з якою метою?». Варіанти відповідей були наступні (кількість відповідей не обмежено):

- для того, щоб отримати потрібну оцінку;
- для того, щоб не здавати лабораторні/ практичні роботи;
- для того, щоб не робити особисто реферат;
- для того, щоб не робити особисто курсову роботу (проект);
- в мене не було вибору, я діяв під тиском вимог викладача;
- для того, щоб не здавати тести з ПМК/екзамену;
- для отримання грошових коштів.

Дали відповідь на це запитання **10 (22,2%)** з **45** респондентів, які відповіли, що робили недоброчесні дії для того, щоб: отримати потрібну оцінку - **9** респондента (90%: 3 респ.- 2 курсу, 1 респ. – 3 курсу, 4 респ. – 4 курсу і 1 респ. – 2С курсу) та для того, щоб не здавати лабораторні/практичні роботи – 1 респондент (3 курсу).

5. Здобувачам вищої освіти було запропоновано відповісти на питання: «В який спосіб можна дізнатися про існування можливості «купити» оцінку?». Варіанти відповідей були наступні (кількість відповідей не обмежено):

- від самого викладача

- від старости
- від студентів старших курсів
- від своїх сокурсників
- не володію такою інформацією

Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 5.

Рисунок 5 - Результати опрацювання відповідей респондентів (у відсотках)

З рисунку 5 видно, що 97,8% здобувачів вищої освіти не володіють інформацією щодо існування можливості «купити» оцінку.

6. Здобувачам вищої освіти було запропоновано відповісти на питання: «Оцініть як часто Вам в минулому навчальному році доводилось зустрічати повтори тем на різних дисциплінах (на шкалі від 1 до 5, де 1 – взагалі не доводилось, 5 – дуже часто)». Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 6.

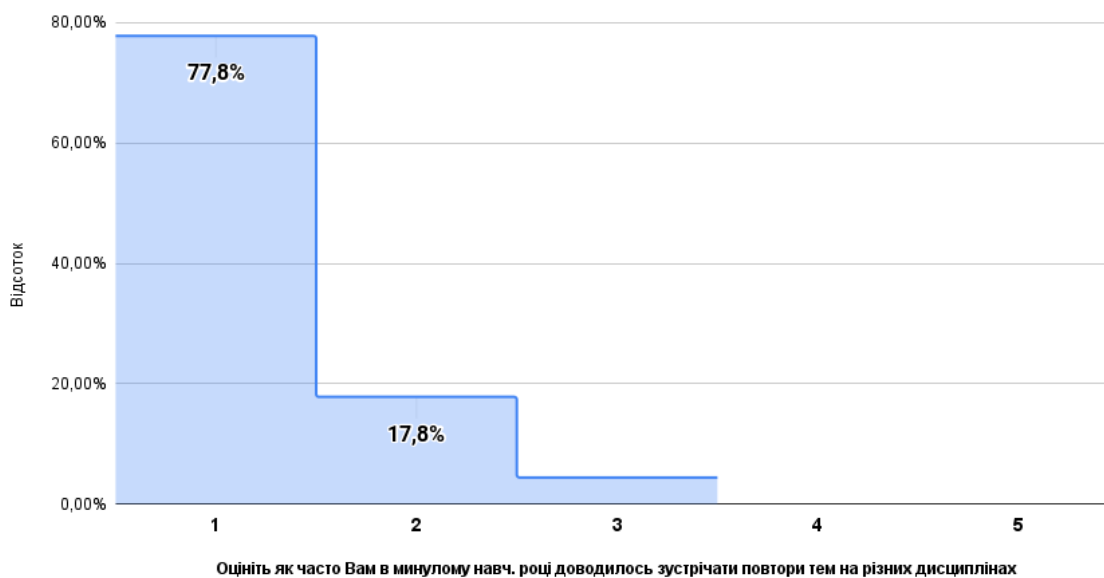

Рисунок 6 - Результати опрацювання відповідей респондентів (у відсотках)

Аналіз рисунку 6 показує, що 77,8 % здобувачів вказали, що «взагалі не доводилось» зустрічати повтори тем на різних дисциплінах в минулому навчальному році та 17,8% «скоріш не доводилось».

7. На питання «Чи доводилося Вам в минулому навчальному році писати однакові роботи для різних дисциплін?» респонденти відповіли, що не доводилось 93% та важко відповісти 7%. (рис. 7).

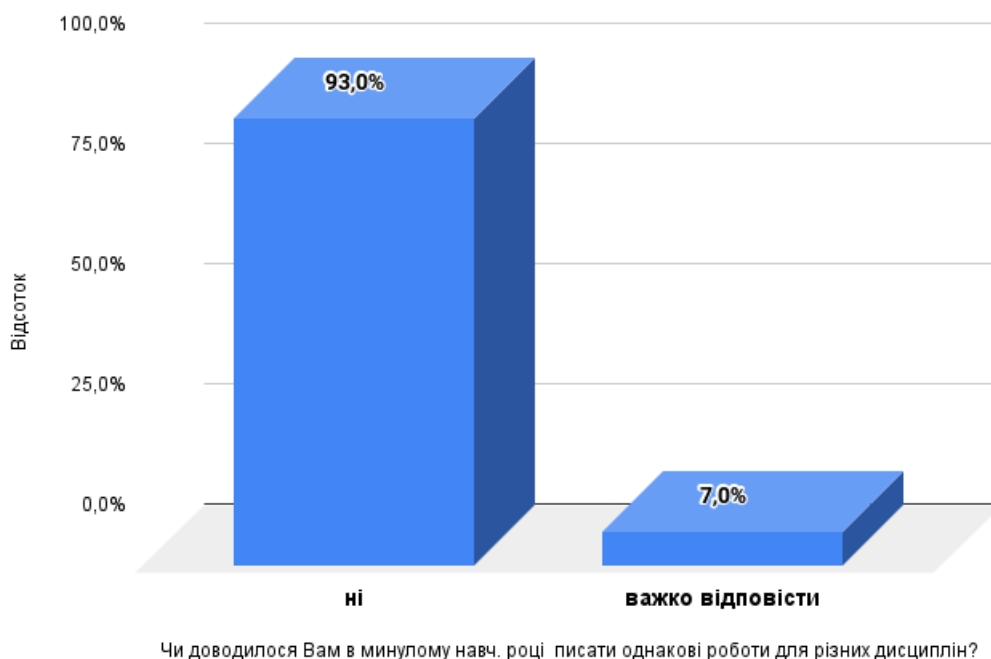

Рисунок 7 - Результати опрацювання відповідей респондентів (у відсотках)

8. На питання «Чи доводилося Вам в минулому навчальному році слухати курс (окремі теми) з академічного письма/академічної доброчесності?» 29% респондентів відповіли, що не доводилось, та 71%, відповідно, «так» (рис. 8).

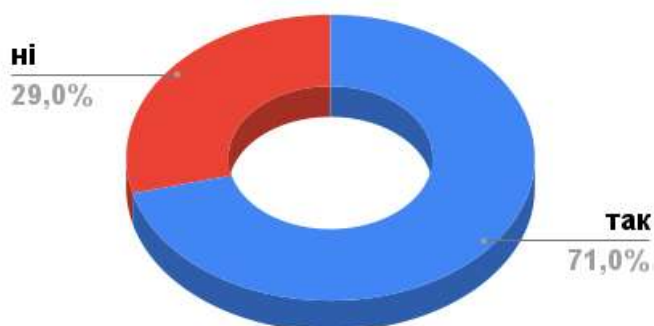

Рисунок 8 - Результати опрацювання відповідей респондентів щодо відвідування курсів з академічного письма/академічної доброчесності (у відсотках)

9. На питання «Як Ви оцінюєте власне навчальне навантаження впродовж цього семестру?» здобувачі вищої освіти всіх курсів навчання відповіли 88,9% як «помірне навантаження» та 4,4 % «скоріш надмірне» (рис. 9).

Рисунок 9 - Результати опрацювання відповідей респондентів (у відсотках).

Висновки

У моніторингу оцінювання здобувачами вищої освіти академічної доброчесності за ОПШ «Маркетинг» взяли участь 45 респондентів. Аналіз відповідей здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти щодо стану академічної доброчесності в ТДАТУ показав, що респонденти оцінюють якість освіти, рівень корупції та дії щодо питань недоброчесності на достатньо високому рівні. Так результати моніторингу показали, що 62,2% опитаних оцінюють рівень якості освіти в університеті як дуже високий та 24,4% загалом достатньо високий. Щодо проявів корупції в ТДАТУ, то на думку 93,3% здобувачів освіти це питання зовсім не стосується університету. Але, на жаль, 6,6% респондентів вважають, що в ТДАТУ присутня корупція, з яких 4,4% зазначають що корупція провокується самими здобувачами освіти, 2,2% – з ініціативи викладачів.

Моніторинг демонструє, що організація та проведення освітнього процесу в ТДАТУ здебільшого базується та реалізується на принципах доброчесності. Але все ж таки були виявлені незначні прояви академічної недоброчесності в університеті, а саме 8,9% – зрідка завантажували матеріали з Інтернету та готували шпаргалки для складання заліків, іспитів, ПМК; 8,9% респондентів вказали, що «часто» і «рідко» списували з власних конспектів на контрольних заходах; 2,2% – оплачували виконання тестових завдань на Освітньому порталі.

Таким чином, задля запобігання проявів недоброчесності за ОПШ «Маркетинг» в ТДАТУ та підвищення рівня проінформованості здобувачів вищої освіти про стан реалізації антикорупційної програми та політики академічної доброчесності в університеті планується:

1. На кураторських годинах активно продовжувати роботу у напрямку

поширення, пропаганди і додержання основних правил академічної доброчесності в ТДАТУ.

2. Організувати відкриті зустрічі здобувачів вищої освіти з уповноваженими особами з питань академічної доброчесності в університеті.

3. Обговорити на засіданні кафедри маркетингу вимоги об'єктивності, валідності та справедливості, забезпечення відкритості та прозорості оцінювання рівня знань здобувачів вищої освіти.

Гарант ОПП «Маркетинг»
першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти,
к.е.н., доцент

Яна СОКІЛ

Завідувачка відділу МЯОД ТДАТУ,
к.т.н., доцент

Радміла СКЛЯР